20
sch.

CAMILLO BERNARDINO GRITTI

VICETINA PRÆTURA

ABEUNTE

MICHAELIS PAVANELLI

VICETINI

CARMINA.

Digitized by Google

HEXAMETRON.

. . . . . *Est animus tibi*
Rerumque prudens, & secundis
Temporibus dubiisque rectus,
Vindex avaræ fraudis, & abſtinens
Ducentis ad ſe cuncta pecuniæ.
HOR. Lib. IV. Od. IX.

SI mea cum veſtris dudum rata vota fuiſſent,
Bergæi Cives, nec tam cito juſſus abiret
GRITTIUS inſigni Prætura functus, euntem
Nec luctu nos illum proſequeremur amaro;
Verum hîc æternum Prætorque Parenſque maneret.
Quem quoniam Superum nobis non æqua voluntas

Abnegat , ac Fati dura inclementia ; nosque
Hoc ipsum ut forti aut sedata mente feramus,
Vix sperare datur ; miseris quod restat , inanes
Ne saltem questus rumpamus pectore , at acrem
Tristitiam , atque ægrum cantu solemur amorem.
Illius egregias virtutes tollere ad astra
Jamdudum, & summa exoptant benefacta Camœnæ.
Quam bene, & ex adytis tanquam, ac Phœbi ore lo-
Die Plato , cum felices tum denique vere (cutus,
Dixti Urbes ; si vel Docti illas ac Sapientes
Perpetuo regerent , vel eos qui regna tenerent ,
Doctrinæ vis redderet ac Sapientia cultos !
Hæc data nempe salus populis atque urbibus una.
En tibi perfectus Sapiens tandem ille repertus ,
Grittius antiquo Venetum de sanguine , gentem

Digitized by Google

Qui ſibi commiſſam vera virtute bearet.
Cur itidem, ah cur felices in te retinendo
Non fuimus ſpatia annorum per plura, Camille!
Invidioſa nimis, propria hæc ſi dona, fuiſſent.
Per te Relligio ac Pietas, fundamina prima
Regnorum, incolumes ſervatæ; ſartaque per te
Ac tecta omnia ad antiquos ſpectantia mores.
Te incorrupta ſuum novit Themis ipſa patronum
Præcipue, ac terras ultro ſecura reviſit.
Ad tua perfaciles aditus noctuque diuque
Limina cumprimis expertus quiſque, nec ullis
Non ædes aureſque tuæ patuere querelis.
Nullus amor nummi, rerum tibi nulla cupido
Vim potuit ſic inferre, ut de tramite recto,
Quem tu jampridem urgebas, deduxerit unquam.

Digitized by Google

Nec te unum modo talem, sed frugi atque mode-
Justi cultores, ac turpia lucra perosos (stos,
Quosque ex Prætoria visus præstare Cohorte (1):
Scilicet a te delectos, fortesque bonosque,
Quique sui decoris rationem habuere, tuique.
Namque malos, si quem tibi Fors transversa dedisset,
Continuisses nimirum, cum te ipse refrænes:
Dîs plane similis, qui seque suosque coërcet.
Custodem vere te Urbs hæc, te numen amicum,
Non dicto infensum non facto sensit, iniquis
Lædentem aut fictis causis socialia jura.
Persæpe & nimia Asperitas censetur acerba,
Quam condimento veluti non mitigat inter-
Spersa suo Bonitas: præsertim sceptra tenentis.
Sed quid ego hæc versu pergo celebrare, tuisque

Digitized by Google

Laudibus in summis nulli nocuiſſe repono ?
Stymphali e barathro, mediiſve e faucibus Orci
Emiſſi valeant Verres, valeantque probroſi
Piſones, animæ viles, devotaque diris
Natio, queis lucra ac sua tantum commoda curæ.
Tu ſiquidem, cui fixum animo immotumque ſedebat
Inde usque a puero, eſſe ejus qui præſit, eorum,
Queis præſit, fortunis ac ſervire ſaluti;
Pulchrius hinc ingreſſus iter, quo duxit Honeſtas
Ipſa manu prenſum, tenuiſti impervia curſu;
Nec te unquam, ut noſtrum poſſet quiſque eſſe beatus
Multo quam ipſe magis, ſtudium aut vigilantia fugit.
Nam ſapiens recolit Prætor ſecumque volutat,
Imperii eſſe datum ſibi jus, ut reddat; iiſque ab
Legibus eſſe datum, quas & venerarier æquum,

/194

Ceu Jove prognatas, ad quasque redire necesse est.
Quam sæpe adversis in rebus fortiter a te,
Posthabito te uno, provisum, credita ut omnis
Gens tibi divitiis, opibus, cultuque vigeret,
Nedum vel damni quidquam labisve subiret?
Quid dicam, ut plebis sortem miseratus iniquam,
Abjectosque animos, cum effusis imbribus aucti
Sæpe amnes, humilesque vias vicosque tenerent
Urbis, præsenti auxilio tu juveris, atque
Largus præstiteris, diram sibi quisque levare
Unde famem possent? Quid, quod dein voce, tuoque
Consilio imprimis perfectum, operaque salubri,
Publica mox fabricentur ut horrea, maximum egenis
Solamen, bona ubi frugum servetur in annos
Copia, si quando ingruerit penuria victus?

Eximia hæc pietas, animi hæc moderatio, tanta
Hæc vitæ integritas, virtutum hæc lumina, debent
Moribus in tam corruptis divina videri
Haud dubie. Quæ, si quidquam mea carmina possunt,
Nullibi terrarum, nullo unquam tempore, Gritti
Optime, deficient, aut nocte obducta latebunt.
Quam vere te admirata est Provincia tota,
Ut quemdam priscis ductum ex annalibus, ipso
Aut nobis potius delapsum e culmine cœli!
Illius & talis viguit sapientia quondam,
Tali animo & caram in Patriam Venetum fuit ille
Andreas decus, & rebus tutamen in arctis,
Unde Genus ducis, clarum & super æthera notum:
Andreas, cui adeo acceptus tu, docte Georgi
Trissinea de gente sate, ac certissime alumne,

Calliopesne, an Melpomenes dicam, anne utriusque?
Cuique Eretheniis Orator missus ab oris,
Delatum illi ultro summum es gratatus honorem.
An non justa satis nobis sit causa dolendi
Hoc tanti Prætoris dissidium? Hic tamen ipse
Hic mœror, qui nunc ingens nos conficit omnes,
Perlongam tibi lætitiam, tibi gaudia, Nato
Vero etiam usque tuo decus afferet. O reliqua hujus,
Vincenti, soboles spectati sanguinis una,
Et te succendat tantarum gloria rerum,
Et te mox Adria, ac tellus mox Itala cernat,
Ardua per Patris vestigia progredientem
Figere Virtutis supremo in vertice plantas.
Tu certas animo, Genitor, spes concipe: ut ore,
Æque is solerti gaudet te mente referre,

Impubes quamvis, & adhuc puerilibus annis;
Tot quando ac tanta illi exempla micantia præbes.
Sic, matre anteeunte, aquilaï interrita proles,
Vel medio effulget cum Sol ardentior axe,
Haud dubitant oculorum aciem convertere ad ipsum
Immortale jubar plaudentes; luminibusque
Excipere immotis radiantia fulgura lucis.

Omnium abunde omnes collegisti undique laudes:
Te bonus æquat cœlo; nil habet improbus, in te
Quod merito excipiat, quod jure reprendere possit.
Grittius (hæc Vicetinis vox omnibus una)
Sic sese exhibuit totis bis mensibus octo,
In media tanquam Venetum jus diceret Urbe,
Non socios populosque inter procul inde remotos.
Leniat o desiderium tua gloria nostrum!

Gloria, quæ, viridis culto velut arbor in horto,
Floreat, inque dies, longas & crescat in horas.
I, Patriam interea, dulcesque revise Penates:
Nec tamen, heu! nostri capiat te oblivio: & absens,
Et magnis Patriæ meritis & honoribus auctus,
(Horum namque tibi certus prænuncius adsum)
Vicetiæ velis usque Pater dicique & haberi.
Plura tibi Cives statuent simulacra per urbem,
Hoc quæque insculpto signantes carmine: Sacrum
Prætori egregie de se merito monumentum.
At potius benefacta, animi in penetralibus imis,
Virtutesque tuas sacrabunt justius, atque
Marmore, vel fuso reddent magis ære perennes.

(1) I Nobili Signori Assessori: Rossidio Rossi Vicario; Alessandro Provini Giudice alla Ragione; Pietro Minotto Giudice al Malefizio.
Il Nobile Signor Tenente Pietro Sommariva Ajutante di S. E.
L'Illustrissimo Signor Marco Vasselli Cancelliere.

PER L' ARCO TRIONFALE ERETTO IN VICENZA

AL SUDDETTO ECCELLENTISSIMO PRETORE

DAGLI AMMIRATORI DELL' ESIMIE SUE VIRTU'

SONETTO FIDENZIANO.

Laudes egregii Præsidis, & *tuas*.
Hor. Lib. I. Od. VI.

DEposto appena il plectro & la testudine,
Con cui dell' almo Gritti pregiatissimo
Celebrai le virtuti, e il merto altissimo
Di bontate e incorrupta rectitudine;

A se m' appella e trahe con promptitudine
Triumphale Arco symmetriatissimo,
Che da præstante Cœto laudatissimo
Erecto aspicio alla dicta Amplitudine.

Ben te stesso vincesti hora, o dexterrimo
Prode Architecto (2), e più ancor l' aureo Exemplo,
Che là, col mio Poliphilo spatiando,

Certo apprendesti, u' dell' Ægiocho (3) al Templo,
Simulacri e trophæi stassi ostentando,
L' exstructo Dial Fornice pulcherrimo.

6/60

(2) Il Signor Ottavio Bertotti Scamozzi, Architetto Vicentino, Inventore del suddetto Arco.

(3) *Διὸς Αἰγιόχοιο*, *di Giove Egidarmato*. Alludesi in questi terzetti alla magnifica elegantissima Porta, avente nel Frontispizio le dette due Greche voci, diffusamente descritta nella sua Hypnerotomachia dall' ingegnoso e dotto *Polifilo*, ossia da *Francesco Colonna*, primo Autore, per quanto si sa, dello stile pedantesco; che fu poi imitato, anzi a perfezione ridotto da *Fidenzio*, ossia da *Camillo Scrofa* gentiluomo Vicentino, da cui meritamente prese il nome lo Stile Fidenziano.

Digitized by Google

VICETIÆ.

EXCUDEBAT

ANTONIUS TURRA.

ANNO CIↃIↃCCLXXXVIII.

MENSE MAJO EXEUNTE.

5830300

Digitized by Google

Digitized by Google

662

Digitized by Google

Digitized by Google